

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 5 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 70 bani.
Franța, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibliu

Foaie politică.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.
(Joia apare numărul de Dumineca.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Folia Poporului”, Sibliu.

INSERATE

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Priviri în viitor.

După cum se putu citi mai în toamnă prin gazete, se sulevase în în presa streină, mai ales franceză, întrebarea: ce înfățișare va lua viața după încheierea războiului mondial? Cum vor trăi oamenii după ce se vor întoarce din tranșee? Cari vor fi preocupările lor favorite? Ce fel de literatură dramatică, ce teatru vor preferi? Răspunsurile cari le dădea majoritatea covârșitoare se puteau concentra în următoarele afirmări cu caracter profetic: lumea, viața va fi veselă, foarte veselă după războiu. Luptătorii, înghitiți ani de zile de tranșeele umede, departe, de orice plăcere, întorcându-se la vetrele lor se vor apuca să guste cu sete și cu lăcomie viața. Vor cerca să se răzbune asupra tuturor pe cari li le-a impus războiul, vor cerca să trăiască atât de intensiv și să se împărtășească în așa măsură de plăcerile vieții, încât să poată zice că au suplini tot cu ce au rămas în restanță în anii din tranșee. Deci viața va fi veselă, vânarea fericirii, plăcerilor va fi cu mult mai înfrigurată decât înainte. Sătui de întuneric, oamenii vor alerga după lumină; sătui de-o atențiune și o grije încordată vor cerca să nu se mai gândească la nimic; sătui de teama morții vor gusta cu nesăț viața, îmbrățișând-o cu căldură.

Cea mai plăcută literatură pentru ei va fi aceea, care nu le va aduce nimic aminte de zilele negre prin cari au trecut, care nu va pomeni prin nimic războiul, mai mult: care nu-i va sili nici să se gândească cel puțin. Deci: literatură ușoară, comedii de moravuri, farse, povești drăguțe puse pe scenă: iată ce material va fi agreat de cei ce se vor întoarce de pe câmpul de luptă.

Literatura, arta serioasă, care va porni din războiul mondial, abia va avea aderenți peste zece—cincisprezece ani, când, pe de-o parte, cei cari au făcut războiul vor fi trecut de pe

scenă sau cel puțin vor fi gustat deplin viața, pe de altă parte când se va fi ridicat altă generație.

Mărturisind adevărul n'am putut crede nici pe-o clipă, că aceste prorocii vor fi adevărate, cum nu va fi crezut nici un om, care așteaptă o adâncă primenire a gândirii, a simțirii a moravurilor după războiu. Mi-am zis dela început: răspunsurile și prorociile aceste nu-s făcute de cei competenți, de cei cari stau în fața morții, ci de fericirii, cari au rămas acasă. Aceștia, cei de-acasă, nu se pot gândi decât cu capul lor, nu pot simți decât cu inima lor. Ei văd și esperiază zi de zi, că viața, moravurile lor nu s'au schimbat, că trăiesc ca și în vremile de pace, cei mai mulți, că gustă plăcerile lumii ca și mai înainte. Au făcut prorociile oameni cari ținta supremă a vieții o pun într'o singură realitate: Gustarea cât mai intensivă a plăcerilor vieții. Ei simțesc, că dacă i-ar opri, cineva dela felul lor de traiu un an de zile, în al doilea, liberi fiind, ar trăi așa ca să poată gusta și ce au pierdut în anul de robie. Și cred că tot așa vor face și cei cari se vor întoarce din războiu.

Nu pot să știe și nu pot să creadă că luptătorii se vor întoarce acasă cu sufletele schimbate, și că deci, și viața ce vor duce-o, ne va deosebi mult de aceea pe care au trăit-o mai înainte.

Multă lume a crezut în veacul din urmă că viața-i joc, și mulți ș'au pus ținta vieții lor în nizuința să trăiască cât de ușor, gustând cât mai multe plăceri. Aceștia — dacă nu i-a atins mai adânc aripa rece și neagră a războiului — nu pot crede decât că viața va fi joc și de-aici încolo. Poetul a zis de mult: „Viața-i datorie grea, și lașii se 'ngrozesc de ea”. Să nu zicem acum „lașii”, să spunem: nepricepuții, aceia a căror suflet a rămas gol, fără nici un adaus, din războiul actual. Aceia cari nu se pot gândi decât la pământ și la aceea ce

crește din pământ, la ceace pot prinde cu mâna.

Dar ei uită că milioane de oameni, ascunși în pământ, ani întregi au privit la cer, punându-și acolo întreaga lor nădejde. Ușuraticii de-acasă uită că eroii și martirii din tranșee vor fi cules de sus gânduri noi, că ei nu se mai pot întoarce acasă cu sufletul gol. Uită, că aceste milioane pot să vină la vetrele lor cu alte concepții asupra vieții, asupra moravurilor, asupra lumii.

Dacă am considera numai munca înfrigurată ce se depune în fiecare țară, la fiecare popor, îndată după războaie, pentru a curăți toate urmele distrugerii, cu cari păgânul Marte le-a umplut țara, ne vom convinge că nu pot fi adevărate prorociile desmerdaților de-acasă, pentru cari viața rămâne să fie mereu un joc. Dacă cei cari se întorc ar crede că unica lor țintă e să-și petreacă, să-și uite, să suplinească ce n'au putut face, — desigur uriașa muncă de restaurare după războaie ar fi cu neputință. Nu, nu pot avea dreptate! După războaie se simte pe un lung restimp de toate popoarele că „viața-i datorie grea”, că-i luptă, și cei cari se 'ntorc acasă nu-s lașii cari să se îngrozească de ea, că oamenii deplini cari simt necesitatea de-ași împlini datorințele, de-a reface tot ce a distrus războiul, de-a clădi viața pe alte temelii: mai curate și mai drepte.

Urmăriți purtarea celor ce se întorc de pe câmpul de luptă, și anume, nu numai a acelor, cari în concedii de câteva zile, ci și a celor dimiși din cadrele armatei pentru totdeauna. Nimic nu vom descoperi în purtarea lor din prorociile acelor oameni fini, dar seci, cu gândul puțin, cu inima mică. Nu la distracții și la plăceri se gândesc aceștia, ci la muncă. Încă a doua zi îi poți vedea pe cei reînțorși cu carul, cu coasa sau cu sapa.

Nu știm cum va fi la alte popoare, dar Românii nostri cât ce sosesc acasă, din două gânduri trăiesc: să muncească și să vină Dumineca să

meargă la biserică. E adevărat că aceștia, cei mai mulți, știu că în curând se vor întoarce iar la front, dar tot așa să poartă și cei dimiși de tot. Să nu zică nime: aceștia sunt bolnavi sau schilavi. La adevărat, dacă ar fi adevărate prorociile pomenite, aceștia ar avea mai mare îndreptățire să rămână cu ziua de cap lângă sticla cu rachiu. Dar nu rămân, și muncesc și ei cu intensitate necunoscută înainte, cât le-ajung puterile. Se va adevăra tot mai mult că cei ce se întorc din luptă nu-s setoși de gustarea plăcerilor deșerte, ci de muncă. Ei vin știind că viața-i datorie grea.

Declarațiile

cancelarului german cu privire la interviewul lui Sir Grey.

Ziaristul american Weigand telegrafiază lui „New York Word” declarațiunile următoare ale cancelarului relativ la interviewul recent al lui Sir Grey.

Cancelarul constată că Anglia, după 22 de luni de războiu teribile și după pierderile de oameni și de bani, începe a înțelege că poporul german nu poate fi zdrobit nici nimicit. Grey asigură că bărbații de stat britanici n'au voit nici odată nici să o zdrobească pe Germania, nici să o nimicească, cu toate declarațiunile contrarii ale colegilor săi, cu toată cererea presei engleze, cu toată momeala ce Poincaré a întins popoului francez când a afirmat că Anglia și Franța vor dicta pacea Germaniei.

Cancelarul își exprimă mirarea că Sir Grey continuă a opune pe Prusia Germaniei: admirabila unitate eroică a popoului german întreg în apărarea patriei ar fi putut deschide ochii acestor domni. Cât despre militarism, nu Germania, ci Anglia cu militarismul ei a urmărit politica în Egipt, la Fașada, în războiul din Transvaal, la Algesiras, unde Anglia, după chiar declarațiunea lui Grey, a făcut cunoscut Franței că ea putea să se sprijine pe ajutorul militar al Angliei și stat-majoarele ambelor țări au început a se înțelege.

Germania este cea care în criza bosniacă a împedecat războiul: Anglia și-a ex-

primat neplăcerea pentru aceasta la Petrograd.

Grey adaogă declarațiunea că, crezând că opiniunea publică engleză ar fi aprobat războiul Angliei, alături de Rusia în afacerea de la Agadir, eram pe cale de a regula prin negocieri diferendele cu Franța, când Anglia prin discursul d-lui Lloyd George a provocat primejdia războiului.

La alegațiunea lui Sir Grey că d. Bethmann Hollweg știa că Anglia nu a avut nici odată intențiuni în contra Germaniei, cancelarul a răspuns prin simplul cuvânt: Politică de încercuire! Toată lumea știe grație documentelor din arhivele belgiene, că și bărbații de stat neutrii de la Berlin, Paris și Londra, vedeau ei cea mai mare primejdie în războiu.

Refuzul Angliei de a păstra neutralitatea.

Convențiunea de neutralitate care a fost oferită lordului Haldane asigură pacea Europei și lumii întregi; Anglia a refuzat-o.

Am comunicat la 19 August 1915 Reichstagului textul propunerii mele; ultima formulă era astfel concepută: Anglia va observa această neutralitate binevoitoare pentru cazul când războiul ar fi impus Germaniei. Observați bine: se zice aci „impus”. Cea ce spune d. Grey în această privință este în contradicție cu faptele.

Cancelarul respinge afirmațiunea lui Sir Grey că Germania ar fi putut evita războiul dacă ar fi acceptat propunerea engleză de a se convoca o conferință. Cum putea primi Germania această propunere față de vastele măsuri de mobilizare ale Rusiei? Știam în mod precis că Rusia începuse deja mobilizarea când Grey și-a făcut propunerea. Conferința ar fi eșuat după negocieri de două ori de trei săptămâni, în timpul cărora Rusia ar fi continuat a-și concentra trupele la granița noastră. Oare Anglia ne-ar fi salvat de o năvălire rusească: ne-ar fi ajutat ea cu flota și armata? În Iulie 1914 Grey însuși a recunoscut că contra-propunerea mea de tratări directe între Viena și Petrograd era mai potrivită. Tratatările erau pe cale bună când Rusia prin mobilizarea neașteptată a armatei întregi a făcut războiul neevitabil. După raportul ministrului nostru la Petrograd partidul războiului rusesc învinsese. Când putea să se sprijine pe ajutorul rusesc, de ce lucra astfel Anglia? Sir Grey zicea la 3 August 1914: An-

glia abia va suferi mai mult dacă va lua parte la războiu de cât dacă ar rămânea la o parte și a vorbit despre marele interes vital al Angliei în Belgia. Anglia a început războiul nu din cauza Belgiei, ci din cauza ei însăși. Trei zile mai târziu d. Asquith a declarat că rațiunea războiului pentru Anglia era îndoită. 1) solemnă obligațiune internațională; 2) principiul că micile națiuni nu trebuie să fie zdrobite. Același d. Asquith a declarat într'un ultim discurs că Anglia și Franța au fost silite să ia parte la războiu pentru a împiedeca pe Germania de a deveni mai tare.

Știi d. ta, a continuat cancelarul, ce cugeți Anglia despre neutralitatea Belgiei la o epocă anterioară? La 4 Februarie 1887 organul oficial al guvernului conservator „Standard” zicea că dreptul Germaniei de a trece prin Belgia în caz de războiu nu viola onoarea Angliei atâta vreme cât integritatea și independența Angliei nu erau compromise Ziarul liberal „Pall Mall Gazette” a aprobat acest punct de vedere. Înainte de a izbucni războiul, am oferit Angliei garanția completă a integrității și independenței Belgiei. Anglia a respins această ofertă ca o propunere infamă. E de ajuns a aminti că în 1887 Franța era care era socotită ca rivala Angliei pe când în 1914 era Germania. Din această cauză interesul Angliei a făcut să încline balanța pentru război.

Cancelarul pentru o pace durabilă.

Cât despre viitor, cancelarul a declarat că și dânsul dorește o pace durabilă, dar nu ne apropiem de pace atâta vreme cât bărbații de stat răspunzători ai înțelegerii continuă a vorbi despre tirania prusiană, despre militarismul prusian, despre propria lor superioritate și perfecțiune, ori dacă voiesc a modifica condițiunile politice din Germania. În această privință pot răspunde ministrului englez că starea de lucruri din Irlanda ar trebui să impue oare cari rezerve și că Germania posedă Home-rule. Oare constituția democratică a Angliei a împiedecat pe bărbații de stat englezi de a încheia aranjamente secrete cu Rusia și Franța, cari sunt cauzele esențiale ale războiului mondial?

Am constatat în mod public în două rânduri că Germania este gata a negocia pe o bază care să o apere în contra atacurilor coalițiunii și, caie să asigure pacea

FOIȘOARĂ

Intr'un amurg de toamnă.

Ca un gând rău noaptea se târăște și o mâhnire neînchipuită urcă din lumea plantelor. O umbră umedă și verde ca răsărită din adâncul unei mlaștini topește formele și în toată mâhnirea aceasta sufletul meu dornic de lumină luptă și el ca o flacăra ce stă să se stângă...

Așa trebuie să fi fost la începutul lumilor, pe atunci când regnul vegetal stăpâna pământul. Arbori și plante uriașe, erburi ori flori monstruoase, în aburii ce stăpâneau deapururi, trebuie să se fi strevăzut ca în fundul unui vis sau ca o natură zămislită și căzută în adâncul unei ape.

Și cum nu se auzia un cântec pe atunci ori un tril sfios de pasăre, cum nu bătea un fluture din aripi și nici pas nu suna ca să trezescă ecouri, astfele și în colțul acesta

de natură unde ne găsim amândoi după o dulce zi de dragoste...

Singurele puncte de senin ochii tăi; dar nu știu cum, prin ce misterioasă ambianță cu cele ce ne împresoară s'au depărtat și s'au făcut străini, de par'că nu mai sunt ochii ce i-am sărutat cu câteva clipe mai înainte. Mâna ta e rece și inertă, ca și când tot sângele s'ar fi retras din ea, și par'că negurile verzi, ce s'au ridicat, au pus ca un zid fragil și diafan între noi. O exaltație puternică de foi moarte s'a trezit în aer, și câteva lacrimi de ploaie, căzând din ram în ram, au prins să sune.

Tu ți-ai retras mâna și ai pus un spațiu între noi doi, și gestul acesta l-ai făcut cu atâta energie în cât am înțeles că era o luptă în tine, o voință de a te recăpăta, de a afirma că ești singură în fața naturei. Și atunci privind trist la tine și împrejurul meu, am văzut ca într'un fulger, că în toată lumea aceia ce ne înconjura, în toată frăția aceea aparentă de ierburi și de ramuri

ce se amestecă, în toate trupurile acelea vii în cari urcă și stăruie seva, e o tendință numai: aceia egoistă, de a fi singur și de a lupta pe socoteala sa pentru a-și apăra ființa.

Frunzarele făcute valuri când bate vântul, masa accia verde care mișcă, freamătă, se despletește și se îndoaie părând că e un singur trup ce se împotrivesc contra furiei destructive a morții, e o părere numai, și fiecare creangă ori foaie, pentru ea luptă căutându-și partea de soare.

Și acum, când moartea era pe aproape în nemișcarea asta, rigiditatea fiecărui fir de iarbă, înțepenirea dreaptă a fiecărui arbor, lupta îndărătnică a fiecărei flori, vădăiu și mai bine aceasta. Fiecare părea că vrea să amâne un sfârșit, să prevină o agonie. Fiecare părea că vrea să lupte dârz contra toamnei nepăsător de soarta celui de alături.

Și cu câteva zile înainte, când soarele ardea peste toată lumea aceasta, creangă cu creangă se înfrăția, foaie lângă foaie se ală-

europeană. Dv. cunoașteți răspunsul d-lui Poincaré. Numai dacă bărbații de stat primesc situațiunea războiului așa cum o arată toate hărțile războiului dacă sunt gata cu voință sinceră să sfârșească această groasă vărsare de sânge să discute între ei în mod practic problemele războiului și păcii, ne vom apropia de pace. Acela care nu este gata își ia o grea răspundere că Europa continuă a se sfâșia și săngera. Eu resping departe de mine această răspundere. (Wolfbureau).

DEPEȘI

Ofensiva împotriva Italiei. Spre șesul Italiei.

Ofensiva noastră împotriva Italiei cuprinde zi de zi tot mai mult teren. Eri și alaltăeri atacurile armatei noastre au fost mai înverșunate la aripa stângă, în valea Sugana unde au și secerat succese însemnate. Luptele de pe frontul din Tirolul sudic au inspirat o adevărată groază publicului din Italia, după cum o anunță aceasta depeșile și în forma cum decurg, ele arată limpede scopul ofensivei care ar fi: câmpul deschis al Italiei de nord, unde nu ne-ar mai sta în cale nici un zăgaz spre a câștiga o biruință strălucită. Iată telegramele noastre despre aceste lupte:

La nord de valea Sugana, trupele noastre au luat în stăpânire panta înălțimei dela Salubio până la Borgo. Pe panta dela hotar la sud de vale, dușmanul a fost gonit din muntele Kempel. Mai departe la sud, italienii dețin înălțimile la răsărit de Val d'Assa și regiunea fortificată dela Asiago și Arsiero. Fortul cuirasat Campolongo este în mâinile noastre. Trupele noastre s'au apropiat de Val d'Assa și de valea Posina.

Dela începutul acestei ofensive am prins 21 mii 400 italieni, printre cari 524 ofițeri, am capturat 231 tunuri, 101 mitralieze și 16 asvârlițoare de mine. În sectorul platoului Doberdo luptele de artilerie au fost un timp carecare foarte vii. La Monfalcone a fost respins un atac dușman. O escadră de aeroplane austro-ungare a bombardat stația Per la Carnia.

La evacuarea de către dușman a localităților din teritoriul nostru, pare că în parte pleacă și populația italiană. Oamenii cari părăsesc astfel patria lor, vor avea să răspundă

tura, floare lângă floare își pleca obrazul și toate din mișcarea aceasta porniau un murmur dulce, vroind par'că să întregască o simfonie să arate ce strâns sunt legate între ele și cât sunt de mult odrasla aceluiași pământ.

Și când gândiam acestea, tu dreapta-ai ridicat de lângă mine și fără un cuvânt făcând, un gest rigidă aproape, ai pornit pe cărăruia pe care ne întorceam de obicei aproape îmbrățișați, spre casă. O foaie galbenă s'a desprins dintr'un înalt de creangă, a piuit ca un fluture obosit și a căzut pe urma ta. Și un cuvânt n'am îndrăznit să îngân nici eu, înțelegând că strigătul meu ar fi înfiorat și mai mult tăcerea. Și te-am lăsat să pleci, urmând instinctiv pilda ce mi o dădea natura împrejmuitoare. Am respectat simțirea ta, așteptând raza prietenosă de soare ce va da un alt aspect naturii.

Și rămânând în singurătatea aceia, am lăsat să crească noaptea.

conform dreptului penal alăturării lor de dușman.

Invingeri noi și înaintare.

Budapesta, 25 Maiu. Spre nord dela valea Sugana trupele noastre au ocupat *Cima Cista*, au trecut peste valea Maso și au intrat în *Striguo*. Spre sud dela această vale grupa care a înaintat peste muntele Kempen, după ce a învins greutățile mari ale terenului și împotrivirea dușmanului s'a extins spre răsărit și meazăzi. Trupele noastre au ocupat *Corno di Campoverde* și au respins trupe italiene. În Valea Brenta a ajuns în mâna noastră Chiesa Prada noastră a crescut aici cu 10 tunuri.

Urmările ofensivei.

Lugano. — Din știrile ce le publică de pe front, „Corriere della Sera“, reiesă că orașul Asiago e acum evacuat de populația civilă, deoarece artileria austro-ungară a început să bombardeze orașul, aruncând la fiecare 20 minute granate uriașe cari fac victime omenești și stricăciuni orașului. În valea Terragnolo — scrie același ziar italian, — Alpinii au fost înfrânți de superioritatea numerică a trupelor austro-ungare, și-au jertfit până la ultimul om. Înțăriri n'au putut fi aduse acolo, fiindcă presiunea austro-ungară era de o potrivă de puternică în toate părțile frontului.

Regele Emanuel al Italiei cu întreaga lui suită a părăsit cartierul său general din Udine și s'a retras la Padua.

Prin cucerirea fortăreței italiene Campolongo de 1710 metri, trupele austro-ungare nu mai au nici o piedecă în calea lor spre linia de fortificații a orașelor Arsiero și Asiago.

Trupele austro-ungare sunt în posesiunea muntelui Kempel dela graniță, de 2305 metri. Stăpânind aceste pozițiuni dominante, trupele austro-ungare sunt în măsură să ia sub focul artileriei lor toată linia întărită italiană dela vale.

Correspondentul de războiu al ziarului „Corriere della Sera“ anunță din Tirolul de sud că ofensiva austro-ungară este fără îndoială momentul cel mai greu al războiului. E vorba de una din cele mai violente atacuri din războiul european. Artileria austro-ungară a dezvoltat o acțiune colosală. Munții sunt tixiți de trupe austro-ungare, cari se năpustesc de pretutindeni, târând totul în urma lor.

Și noaptea mai verde, mai tristă, mai spectrală a crescut, învăluindu-mă ca o apă și ne mai având alături căldura mâinii tale, nici picăturile de senin ce sunt ochii tai, m'am lăsat și eu gândurilor triste. Am înțeles că suntem singuri, că ori cât ne-am face și ori cât de puternic ne-am uni gurile când poruncesc simțurile, că ori cât ne-am încleșta brațele și am căuta să ne facem numai un trup, suntem tot singuri, ori când și pretutindeni singuri.

Și între acestea, printre crengile unui brad, luminile orașelului îndepărtat au clipit una după alta ca niște stele licăritoare, au tremurat, până ce întregul brad s'a aprins ca un uriaș pom de crăciun, care m'a făcut să sper că vor mai veni zile dulci și că albastrul ochilor, care m'a făcut să sufăr în seara aceea de toamnă întunecată, se va limpezi și va răsfrânge în el altfel natura și gândurile ei ascunse. *D. Angiel.*

Informațiuni

Sibiu, 26 Maiu n.

Ne apăra ziaristi streini.

În Nr. dela 23 Maiu al ziarului de Bulevard „Az Est“ citim următoarea notiță, între știrile zilei:

„Pasagiul întâi din comunicatul lui Höfer de Miercuri relevează ținuta vitejască pe frontul italian a regimentului de infanterie Nr. 43. Unele ziare, comentând partea aceasta a comunicatului oficios, spun că e vorba de regimentul din Biserica-albă, cunoscut prin virtuțile sale eroice. Simțământul de dreptate mă îndeamnă să relevez, prin coloanele ziarului „Az Est“, că regimentul de infanterie Nr. 43, se recrutează din ținutul Lugojului, Caransebeșului și al Orșovei, așa dar din comitatul Carășeverinului și că 95% din acel regiment sunt *Români*. În cursul războiului regimentul, chiar pentru încrederea ce-o poți pune în el, a fost mutat împreună cu alte regimente curat maghiare, în Boemia, unde se află și acum. În decursul războiului regimentul s'a distins atât de mult și de-atâtea ori prin ținuta sa vitejască pe frontul rusesc și în Serbia, încât a primit dela locul preainalt distincția cea mai înălțătoare ce se poate căpăta: crucea de aur a vitejiei pe steagul regimentului. Dela izbucnirea războiului cu Italia regimentul luptă pe Doberdo, și după cum relevează comunicatul oficios de azi, și în ofensiva noastră de acum aflăm printre cei dintâi viteazul regiment dela Caransebeș. *Pásztor Béla*“.

Atât spune notița prizărită printre știrile zilei din „Az Est“. Suntem mulțumitori d-lui Pásztor Béla pentru aceasta rectificare și nu pricepem pentru ce nu-și ia această sarcină singurul cotidian ce ne-a mai rămas. În loc de ploaia de articole grozav de erudite, în cari se pomenesc aproape zi de zi, toate numele celebre din lume, credem că ar fi mai bine să se urmărească mai de aproape interesele românești în coloanele singurului nostru cotidian. Să se încresteze pe răboj toate documentele vitejiei ostașilor nostri, și să se rectifice știrile greșite ale presei streine. Se făcea acest lucru și la noi... și ne mirăm cum de nu se mai face azi din partea acelora cari pot. Noi aparem numai de trei ori la săptămână, prea rar ca să putem da la vreme rectificările cuvenite.

De altfel cu multă măhnire trebuie să constatăm că multe chestiuni ce ne privesc de-adreptul pe noi le tractează acum presa maghiară, iar la noi nu se mai suflă nici un cuvânt. În presa maghiară am citit arti-

cole despre alegerile noastre congruale trecute, despre viitorul mitropolit ortodox român. În presa noastră aproape nimic despre aceste chestiuni vitale. În special cotidianul nostru se pare că n'aude și nu vede nimic, de și ar trebui să și audă, să și vadă fiind „ziar politic-național“. Sau doară alte sunt cauzele acestei tăceri? Mai bine ar putea să tacă și articolele prime atât de împesțirite cu nume ilustre, articole cari pentru noi Românii nu spun nimic, căci suntem un popor prea năcăjit decât să ne facem judecătorii lumii întregi.

Di. Iuliu Maniu pe front. Sâmbătă în 20 Maiu a plecat pe frontul de luptă italian dl. Dr. Iuliu Maniu. D sa fu chemat sub arme din toamna trecută și făcu școala de voluntar, la artilerie în Sibiu. Întră colegii D-sale — toți băeți tinerei — s'a bucurat de-o considerare deosebită. Va întâlni în curând pe aceia ale căror inimi au bătut cu putere la atâtea adunări populare sub farmecul vorbeii sale limpezi și hotărâte, și va fi părtașul sortii lor și sub gloanțele dușmane. Puterea, forța neamului nostru e dusă de mult în paza largilor hotare, și la plecarea D-lui Maniu ne gândim că acum ni s'a dus și mintea cea mai limpede și mai disciplinată. Dumnezeu să ni-l aducă sănătos!

Dare de război. Este cunoscut, că în Ungaria s'a pus o dare de război pe venitele care trec peste 20 mii coroane pe an. Sumele, incasate pe urma acestei dări, fac abea 30 milioane și nu sunt suficiente pentru a veni în ajutorul celor păgubiți prin război. Din această cauză guvernul va înainta parlamentului un nou proiect de lege, prin care se va pune dare asupra venitelor mai mari de zece mil coroane, eventual și asupra celor mai mari de cinci mii coroane.

Liga contra model risipitoare ce s'a constituit de curând în Budapesta a rugat

pe ministrul de comerț baronul Harkanyi ca printr'o ordonanță ministerială să arate câtă materie trebuincioasă să fie folosită pentru oriși-care haină femeiască. Ministrul a promis rezolvarea cât mai grabnică în acest sens a petiției. Liga cere rezolvarea acestei afaceri pe ponderosul motiv, că cercurile de modă din Paris pregătesc pentru toamnă haine de dame nu numai foarte largi ci și cu coade lungi cari în comparație cu hainele de dame actuale, cer materie dublă.

Comitetul „Asociației“ noastre culturale, întrunindu-se săptămâna trecută la Sibiu, a hotărât ca din considerare față de starea de război să nu se țină nici anul acesta adunarea generală, luând comitetul în conformitate măsurile necesare pentru netulburatul mers al afacerilor.

Împrumutul statului român. Luni după amiază la orele 4 și jumătate a avut loc la Banca Națională, în prezența dlui Victor Antonescu, ministru de finanțe ad-interim, o întrunire a reprezentanților acestei Bănci cari au participat la împrumutul național. Sosind și rezultatele din provincie, s'a constatat că împrumutul național a atins cifra de 400 de milioane lei.

Asociațiunile sâțești au subscris la împrumutul național suma de lei 14.100.000.

† Generalul Artur Görgey unul din conducătorii mari ai luptelor naționale maghiare din 1848 — a murit Dumineca noaptea, la Budapesta în etate de 99 ani. El a fost acela care la 13 August 1848 s'a predat la Világos cu întreagă armata ungară de 40.000 oameni rușilor. Pentru acest lucru a fost numit trădător. Dar cu vremea, nația ungară a recunoscut patriotismul lui, și că nu dânsul a purtat vina pentru catastrofa dela Világos.

Aușta naționali a României. Din prilejul emisiunii primului împrumut național al statului român, revista „Argos“, publică câteva cifre globale asupra valorii ce reprezintă averea națională a regatului român. Cifrele împrumutate din o lucrare a d-lui Dr. I. N. Angelescu, publicată în anul trecut și în care averea totală a României este eva-

luată la 28 miliarde, cifră ce poate fi majorată de prezent, fără nici o exagerare, cu cel puțin 30%.

Iată din ce constă această însemnată avere a regatului român:

Agricultura: Pământ arabil, Intinderea 6 milioane Ha. Valoarea 15 miliarde lei.

Producția agricolă. Valoarea Brută un miliard și 300 milioane lei. Valoarea netă 760 mil. lei.

Pășune. Intinderea un milion Ha. Valoarea 600 milioane lei.

Ogoare șterpe. Intinderea 800.000 Ha. Valoarea 300 milioane lei.

Păduri: Suprafața păduroasă 2 și jum. milioane Ha. Valoarea lemnului 1 miliard lei. Valoarea terenurilor păduroase după defrișarea 2 miliarde lei.

Exploatarea anuală de lemne. Intinderea 63.000 Ha. Valoarea 50 milioane lei.

Pescăriile: Evaluarea 100 milioane lei. Venit anual 4 milioane lei.

Minele: Valoarea producției anuale (în 1911) 66 milioane lei. Valoarea fondului miner 1 miliard și 300 milioane lei.

Proprietatea urbană: Venit anual 70 milioane lei. Valoarea 1 și jum. miliarde lei.

Căile ferate și flota comercială: Valoarea 1 miliard lei.

Industria și comerț: Industria mare 500 milioane lei. Industria mică, meseriile și comerțul 4 miliarde și jumătate lei. La suma aceasta mai vine adăușă rezerva metalică, adică stocul de aur, argint și trafe. considerate ca aur al Băncii Naționale (la 22 April a. c.) de lei 420 milioane.

Scade populația. — În țerile Coroanei sft. Stefan s'au încheiat în luna Martie 5589 căsătorii, au fost 31.459 nașteri și 44.953 cazuri de moarte, va să zică o scădere a populației de 13.482 suflete față de 14.845 în luna Februarie. Numărul cazurilor de moarte înainte de împlinirea unui an face 7844. Infiorătoare statistică.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.

Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.

Tiparul: „Tipografia Poporului“.

Numeri singuratici din Foaia Poporului

se află la următorii vânzători în orașele:

Abrud: Ioan Tengher	Dej: Mühlberg Jenő	Sâsciori: Nicolae Răchitan
Alba-Iulia: Publius Murășan	Dobra: M. Hereșiu	Satul nou: Emilia Bogdan
Arad: Librăria Klein Mór	Ghioroc: Augustin Butariu	Sebeșul răsesc: Librăria Erich Hutter
Băița: Ioan Belea	Hajmoskér: Librăria Szabó Károly	Sibiu: Librăria „Foaia Pop.“ Trafița Barbu
Beiuș: Librăria „Doina“	Hateg: Nicolae Sbușchea	• Herm. Frank
Bistrița: F. Stolzenberg	Hunedoara: Nicolae Țintea	• Karl Engber
Blaj: Librăria Seminarială	Königsfeld-Brünn: Vilbald Sobol	• Luise Knop
Brad: Librăria „Minerva“	Lipova: Onuț Moldovan	• Laj. v. Nemeth
Brașov: „Brassoi Lapok“	Lucoj: Librăria Gh. Țăranu	• Jahota
Brünn: Fried. Irrgang Brüder Witzek Arnold Borkovec Fany Endlicher	Oraștie: Weiss Dezső	I. Binder
Cluj: Petru Barițiu Grünfeld Jozsefné Jokai Tözsde Luday Tözsde	Oravița: Librăria I. E. Țieranu	Turda: Librăria Poporală
Deva: Libr. Schuller Albertne	Rădăuți: Samuel Harth	Vârșet: Amalia Kirchner
	Rășinari: Bucur Țincu	Vienna: Comitetul de caritate al Capelei române pentru soldați rom. răniți. (le imparte gratis)
	Săliște: Dumitru B. Comșa	Ilie Radu, I Walfischg. 8
		Trafița A. Locatelli
		VII Mariahilferst. 72
		Vințul de jos: Filiala „Ardeleana“

În toate aceste locuri se află „Foaia Poporului“ în ziua primă sau a doua după trimiterea din Sibiu, după cum e depărtarea.

Foaia de Joia-Dumineca costă 10 bani, cea de Marția și Sâmbăta 8 bani

Cine ar dori să vândă foaia, sau ne poate recomanda vânzători de foi în orașele și satele unde nu sunt, se binevoiască a scrie la Administrația „Foaia Poporului“, de unde va primi condițiile. Dela vânzarea de foi se poate avea un câștig destul de bun.

Spre orientarea nouilor abonați.

Cătră toți cetitorii noștri, inteligență și țărani dela sate, ne adresăm cu rugarea, să binevoiască a lăși cât mai tare foaia noastră în cercul cunoșcărilor lor.

„Foaia Poporului“ se poate abona: cea de Dumineca singură, ca și până acum, sau la oaltă cu cea de Marția și Sâmbăta. (Foilile de Marția și Sâmbăta nu se pot însă abona decât numai amândouă laolaltă). Prețul abonamentului este:

Foaia de Dumineca:
Pe un an K 5,40
Pe o jumătate de an „ 2,70

Foaia de Marția și Sâmbăta:
Pe un an „ 8—
Pe o jumătate de an „ 4—
Pe trei luni „ 2—
De acum până la Anul nou „ 6—

Cine dorește să cunoască „Foaia Poporului“, să ne scrie pe o simplă cartă postală, iar noi îi vom trimite momentan un număr de probă gratis din foaia de Dumineca, Marția sau Sâmbăta, după cum va dori.

Cele mai frumoase

Illustrate

Vederi din Sibiu. Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hărții pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, în Librăria dela

„Foaia Poporului“

SIBIU.

Strada Măcelarilor Nr. 12

Probați numai odată și vă veți convinge

Mape de vânzare

Mapa Europei K 180
• Rusiei cu Galiția 120
• Franței cu Belgia 120
• Țărilor balcanice 120

Se află de vânzare la

Administrația „FOAIA POPORULUI“

Pentru porto recomandat este a se adăușă 35 bani deosebit.